

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı: 51859319-010-5385

06/08/2021

Konu: UÇUŞ OPERASYONLARINA YÖNELİK İLAVE UÇUŞA ELVERİŞLİLİK ŞARTLARI

GENELGE
UOD-2019/4

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 -(1) Bu Genelgenin amacı, havacılık işletmelerinin filosunda bulunan hava araçlarının sürekli uçuşa elverişlilik ve emniyet iyileştirmelerini desteklemek amacıyla ortak ilave uçuşa elverişlilik şartlarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 -(1) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelge, ticari hava taşımacılığı yapmak üzere ruhsatlandırılmış büyük uçak ve büyük helikopter işletmecilerini,

(2) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) SHY-21 kapsamında Genel Müdürlük tarafından onaylanmış ya da bu Genelge'nin 6 ncı maddesi kapsamında verilmiş olduğu kabul edilen tip sertifikası, tahditli tip sertifikası, ilave tip sertifikası veya modifikasyon ve tamir tasarım onayı sahiplerini,

(3) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelge'nin Ek-1'inde belirtildiği gibi, 01/01/2019 tarihinden önce yapılan ve sertifikası 26/08/2020 tarihinden sonra verilen, türbin motorlu büyük uçak için tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası başvurusunda bulunanları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) Bu Genelge, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne ve 15/09/2017 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul ve Esaslar Talimatı'na dayanılarak hazırlanmıştır.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 4 -(1) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelge'nin hazırlanmasında, EASA ile Genel Müdürlük arasında imzalanan iş birliği anlaşması gereği, Avrupa Komisyonu tarafından 23/04/2015 tarihinde yayımlanan 2015/640 sayılı mevzuat, 30/01/2019 tarihinde yayımlanan 2019/133 sayılı mevzuat, 06/08/2020 tarihinde yayımlanan 2020/1159 sayılı mevzuat ve 03/02/2021 tarihinde yayımlanan 2021/97 sayılı mevzuat dikkate alınmıştır.

(2) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) Avrupa Komisyonu'nun 2015/640, 2019/133, 2020/1159 ve 2021/97 sayılı mevzuatların uygulanmasına yönelik EASA tarafından yayımlanan Kabul Edilebilir Uyumluluk Yöntemleri, Kılavuz Dokümanlar ve Sertifikasyon Şartnameleri kurallarının en güncel hali kullanılacaktır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 5 -(1) Bu Genelgede geçen terimlerin tanımları ve kısaltmaları, aşağıdakileri ifade eder:

- a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) ALS: Uçuşa elverişlilik sınırlaması bölümünü,
- b) Azami operasyonel yolcu koltuk düzeni: Ekip koltukları hariç, operasyonel amaçlarla tahsis edilen ve işletme el kitabında belirtilen her bir hava aracının azami yolcu koltuk kapasitesini,
- c) Büyük helikopter: Sertifikasyon esasına göre, CS-29'a veya eşdeğerine sahip helikopteri,
- ç) Büyük uçak: Sertifikasyon esasına göre, CS-25'e veya eşdeğerine sahip uçakları,
- d) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) CPCP: Korozyon önleme ve kontrol programını,
- e) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) CS-25: Büyük uçaklar için sertifikasyon şartnamesini,
- f) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) CS-29: Büyük helikopterler için sertifikasyon şartnamesini,
- g) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) DTE: Hasar toleransı değerlendirmesini,
- ğ) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) DTI: Hasar toleransı muayenesini,
- h) Düşük koltuk kapasiteli uçak: Aşağıda ayrıntıları yer alan azami operasyonel yolcu koltuk düzenine sahip uçağı:
 - 1) Azami 19 koltuk veya
 - 2) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) Aşağıdaki koşulların ikisinin de sağlanması kaydıyla, uçak tip sertifikası veri sayfasında belirtilen azami yolcu koltuk kapasitesinin üçte biri kadar ya da daha az koltuk:
 1. Taksi, kalkış veya iniş sırasında dolu olabileceği onaylanan toplam yolcu koltuk sayısının kabin bölmesi başına 100'ü aşmaması;
 2. Taksi, kalkış veya iniş sırasında azami operasyonel yolcu koltuk düzeninde, iki acil çıkış arasındaki her bölgede (veya çıkışı olmayan her bölge) koltuk sayısının, ilgili bölgeyi sınırlayan acil çıkış çifti için izin verilen toplam yolcu koltuk sayısının üçte birini aşmaması (uçağın geçerli sertifikasyon temelinde tanımlanan her acil çıkış çifti için izin verilen yolcu koltuk sayısı kullanılır). Bu bölge sınırlamalarına uyulup uyulmadığının belirlenmesinde, acil çıkışları devre dışı bırakılmış olan bir uçak için tüm acil çıkışların işlevsel durumda olduğu varsayılır.
 - i) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) EASA: Avrupa Birliği Havacılık Emniyeti Ajansı'nı,
 - ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) FCBS: Yorulma açısından kritik temel yapıyı,
 - iii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) FCMS: Yorulma açısından kritik değiştirilmiş yapıyı,
 - iv) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) FCS: Yorulma açısından kritik yapıyı,
 - v) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Geçerlilik sınırı: Yapısal bakım programını destekleyen mühendislik verileri bağlamında, uçakta yaygın yorulma hasarının meydana gelmeyeceği gösterilmiş olan, toplam uçuş sayısı veya uçuş saati ya da ikisi birden cinsinden ifade edilen süreyi,
 - vi) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,
 - vii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Hasar toleransı değerlendirmesi: Felaket seviyesinde bir arızaya katkıda bulunması olası yorulma çatlamlarını tespit etmek veya önlemek için gerekli bakım faaliyetlerinin belirlenmesini sağlayan süreci (tamir ve modifikasyona uygulanan bir DTE, tamir veya modifikasyonun ve de tamir veya modifikasyondan etkilenen yorulma açısından kritik yapının değerlendirilmesini içerir.),
 - viii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Hasar toleransı muayenesi: Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahiplerinin hasar toleransı değerlendirmesi sonucunda belirlediği belgelenmiş muayene gerekliliğini veya diğer bakım faaliyetini (DTI kapsamında incelenecek alanlar, muayene yöntemi, inceleme usulleri (sıralı muayene adımları ile kabul ve red kriterleri dahil), muayene eşiği ve bu muayenelerle ilişkili her tür tekrar aralığı bulunur. DTI'lerde değiştirme, tamir veya modifikasyon gibi bakım faaliyetleri de yer alabilir.),
 - ix) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) ICA: Sürekli Uçuşa Elverişlilik Talimatlarını,
 - x) JAR-26: 12/03/2012 tarihli ve B.11.1.SHG.0.16.00.00/010.06.02/71 sayılı yazı ile yayımlanan JAR-26 konulu Genelge'yi,
 - xi) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Korozyon önleme ve kontrol programı: Bir uçağın birincil

yapısında korozyonu önlemek ve kontrol altında tutmak için, muayeneler gibi korozyonla ilgili temel görevler, bu görevlerin yapılacağı alanlar, tanımlı korozyon seviyeleri ve uygunluk süreleri (uygulama eşikleri ve tekrarlama aralıkları) bilgilerinden oluşan sistematik bir yaklaşımı yansıtan dokümanı (Temel CPCP, tip sertifikası sahibi tarafından oluşturulur ve işleticiler tarafından kendi bakım programlarında operasyona özel olarak bir CPCP hazırlanması için uyarlanabilir.),

- s) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) LOV: Geçerlilik sınırını,
- ş) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) MRBR: Bakım Gözden Geçirme Kurulu raporunu,
- t) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) MTOW: Azami kalkış ağırlığını,
- u) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) REG: Tamir değerlendirme kılavuzunu,
- ü) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) SHT-M: 10/06/2013 tarihli Sürekli Uçuşa Elverişlilik Ve Bakım Sorumluluğu Talimatı'nı,
- v) SHT-MMEL/MEL: 12/10/2011 tarihinde yayımlanan Temel Asgari Teçhizat Listesi (MMEL) İle Asgari Teçhizat Listesi (MEL) Usul ve Esasları Talimatı'nı,
- y) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) SHT-OPS: 01/10/2020 tarihinde yayımlanan Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul ve Esaslar Talimatı'nı,
- z) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) SHT-21: 25/11/2013 tarihli Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Talimatı'nı,
- aa) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) SHY-21: 20/08/2013 tarihli ve 28741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Yönetmeliği'ni,
- bb) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) STC: İlave tip sertifikasını,
- cc) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tamir değerlendirme kılavuzu: İlgili tüm tamirlerin yapısal bütünlüğünün sürekli olarak sağlanması için, yorulma açısından kritik yapıyı etkileyen hasar toleransı muayenelerinin hazırlanması konusunda işleticilere rehberlik eden tip sertifikası sahibinin hazırladığı süreci,
- çç) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Temel yapı: İlgili uçak modeline yönelik tip sertifikası kapsamında tasarlanmış yapıyı,
- dd) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Uçuşa elverişlilik sınırlaması bölümü: Sürekli uçuşa elverişlilik için, SHT-21 Ek-1 21.A.61, 21.A.107 ve 21.A.120A'da gerekli görüldüğü üzere, her bir zorunlu değiştirme süresini, kontrol aralığını ve ilgili kontrol usullerini belirten uçuşa elverişlilik sınırlamalarını içeren bir bölümünü,
- ee) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Yaygın yorulma hasarı: Bir uçağın yapısında, yapının sertifikasyonu için kullanılan arızalara karşı emniyetli dayanım veya dayanım koşullarına artık uymamasına neden olan boyut ve sayıda ve aynı anda birden fazla yerde çatlak olması durumunu,
- ff) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Yorulma açısından kritik değiştirilmiş yapı: Tip tasarımında, yorulma açısından kritik temel yapının bir parçası olmayan bir modifikasyon yapılmış olan ya da bu tür bir modifikasyondan etkilenen yorulma açısından kritik uçak yapısını,
- gg) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Yorulma açısından kritik temel yapı: Tip sertifikası sahibi tarafından yorulma açısından kritik yapı olarak sınırlandırılan uçağın temel yapısını,
- ğğ) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Yorulma açısından kritik yapı: Felaket düzeyinde bir uçak arızasına yol açabilecek yorulma çatlaklarının olabileceği uçak yapısını,
- hh) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) WFD: Yaygın yorulma hasarını,

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Usulleri ve Son Hükümler

Belirli bir operasyon türü için ilave uçuşa elverişlilik şartları

MADDE 6 -(1) (Değişik: 06/08/2021 - 5385) İşleticiler, hava araçlarını işletirken Ek-1'de yer alan hükümlere uymakla yükümlüdür.

Geçiş hükümleri

MADDE 7 -(1) İşbu Genelgenin yürürlüğe girmesinden önce, Genel Müdürlük tarafından daha önce yayımlanmış olan JAR-26 gerekliliklerine uygun olduğu kanıtlanan hava araçlarının, Ek'te öngörülen eşdeğer şartlara uygun olduğu kabul edilir.

(2) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) Ek'te yer alan 26.50, 26.105, 26.110, 26.120, 26.150, 26.155, 26.160, 26.200, 26.250 maddelerinde açıklanan şartlara eşdeğer JAR-26 gerekliliklerine uygun olduğu kanıtlanan hava araçlarında, daha sonra ilgili JAR-26 gerekliliklerine uygunluğu etkileyecek bir modifikasyon yapılmayacaktır.

İdari yaptırımlar

MADDE 8 -(1) İşbu Genelge gerekliliklerini yerine getirmeyen işleticiler hakkında ilgili mevzuat gereği idari işlem uygulanacaktır.

Yürürlük

MADDE 9 -(1) Bu Genelge, yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

(2) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelge'nin Ek-1 Alt Bölüm B 26.157 gerekliliği, 26/08/2023 tarihinden itibaren geçerlidir.

Yürütme

MADDE 10 -(1) Bu Genelge hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

EK--1

Bölüm 26 - Uçuş Operasyonlarına Yönelik İlave Uçuşa Elverişlilik Şartları

Alt Bölüm A - Genel Hükümler

26.10.Yetkili otorite

Yetkili otorite, Genel Müdürlüktür.

26.20.Geçici gayri faal teçhizat

SHT-OPS Talimatı Ek 3 Bölüm ORO ORO.MLR.105'te tanımlanan ve Genel Müdürlük tarafından SHT-MMEL/MEL Talimatı gereği onaylanan Asgari Teçhizat Listesi kapsamında izin verilmediği sürece, bu Bölümde gerekli görülen hava aracı alet, teçhizat parçası veya işlevinin gayri faal veya eksik olduğunda uçuşa başlanmayacaktır.

26.30.Uyumluluğun kanıtlanması

a) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) EASA tarafından, ilgili uluslararası mevzuatlar kapsamında, ürünlerin işbu Bölüme uyumluluğunu göstermenin standart yolu olarak sertifikasyon şartnameleri yayımlanır.

b) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) İşleticiler ile tip sertifikası, tahditli tip sertifikası, ilave tip sertifikası veya modifikasyon ve tamir tasarım onayı sahipleri, aşağıdakilere uyum sağlayarak işbu Bölüm şartlarına uyumluluğu kanıtlayabilir:

i) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) EASA tarafından (a) maddesi kapsamında yayımlanan sertifikasyon şartnameleri veya Genel Müdürlük tarafından SHT-21 Talimatı 21.B.70 gerekliliği kapsamında yayımlanan eşdeğer sertifikasyon şartnameleri; veya

ii) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) Söz konusu sertifikasyon şartnamelerine eşdeğer emniyet seviyesi sağlayan teknik standartlar.

c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası, tahditli tip sertifikası, ilave tip sertifikası veya modifikasyon ve tamir tasarım onayı sahipleri, bu Ek'e uyumluluğu kanıtlamak için gerekli olan ICA belgesindeki değişiklikleri ilgili uçakların işleticilerine iletir. Bu Genelge'nin amaçları doğrultusunda, ICA'da DTT'lar, REG'ler, CPCP, FCS'ler ve ALS'ler de bulunur.

Alt Bölüm B - Büyük Uçaklar

26.50.Koltuklar, yataklar, emniyet kemerleri ve kemer sistemleri

1 Ocak 1958'de veya daha sonra tip sertifikası almış büyük uçak ile operasyon gerçekleştiren işletici, uçuş ya da kabin ekibi üyelerine ait her bir koltuğun ve bu koltuğun emniyet bağlarının, koltukta oturanın gerekli hareketleri yapmasına izin verip hızlı kaçışa kolaylık sağlarken acil bir iniş halinde optimum düzeyde koruma sağlayacak bir yapıya sahip olduğundan emin olacaktır.

26.60.Acil iniş - dinamik koşullar

(**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 veya sonrasında tip sertifikası almış ve münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 26/02/2021 tarihinde veya sonrasında verilecek büyük uçak işleticisi, taksi, kalkış veya iniş sırasında kullanılmak üzere, onaylanmış her koltuk tipi tasarımının, acil iniş koşullarından kaynaklanan yüklere maruz kalındığı durumlarda, yolcular için emniyetli olduğunu gösterecektir. Bu gösterim, aşağıdaki yöntemlerden biri ile gerçekleştirilecektir:

a)Başarıyla tamamlanmış dinamik testler;

b)Benzer bir koltuk tipi tasarımının dinamik testlerine dayalı, eşdeğer emniyet seviyesi sağlayan rasyonel bir analiz.

Birinci paragrafta belirtilen yükümlülük, aşağıdaki koltuklar için geçerli olmayacaktır:

a)Kokpit koltukları,

b)Yalnızca talep üzerine, tarifesiz ticari hava taşımacılığı operasyonlarında kullanılan düşük koltuk kapasiteli uçaklardaki koltuklar,

c) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelgenin Ek-2'sinde yer alan Tablo 1.A'da yer alan ve ilgili üretici seri numarasını taşıyan uçak modelindeki koltuklar.

26.100.Acil çıkışların yerleri

1 Nisan 1999 tarihinden önce teçhiz edilmiş ve onaylanmış acil çıkış konfigürasyonuna sahip uçaklar hariç olmak üzere, 19'dan fazla azami operasyonel yolcu koltuğu düzenine sahip ve asgari bir acil çıkışı devre dışı bırakılmış olan büyük uçak ile operasyon gerçekleştiren işletici, kalan çıkışlar arasındaki mesafenin/mesafelerin etkili tahliyeye uygun olduğundan emin olacaktır.

26.105.Acil çıkışlara erişim

İşletici, acil tahliye halinde, her yolcunun kendi koltuğundan acil çıkışlardan birine hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmasını kolaylaştıracak yöntemler sağlayacaktır.

26.110.Acil çıkış işaretleri

İşletici, aşağıdaki şartları yerine getirmekten sorumludur:

a)Acil tahliye halinde, kabinde öngörülebilir koşullar altında, kabinde bulunanların, acil çıkışları bulmasını, bu çıkışlara erişmesini ve bu çıkışları kullanmasını kolaylaştıracak yöntemler sağlanacaktır.

b)Acil tahliye halinde, uçağın dışında bulunan personelin acil çıkışları bulmasını ve kullanmasını kolaylaştıracak yöntemler sağlanacaktır.

26.120.Dâhili acil durum aydınlatması ve acil durum aydınlatmasının çalışması

İşletici, acil tahliye halinde, çıkış kapılarının bulunmasını ve yolcuların çıkışlara ulaşmasını kolaylaştırmak amacıyla, ışıklı çıkış işaretlerinin, genel kabin ve çıkış bölgesi aydınlatmasının ve alt seviye çıkış yolu aydınlatmasının mevcut olmasını sağlayacak yöntemlere başvurur.

26.150.Bölme içleri

İşletici, aşağıdaki şartları yerine getirmekten sorumludur:

a)Ekip veya yolcuların bulunduğu bölümlerde kullanılan tüm malzemeler ve teçhizat, uçuş esnasında yangınların etkilerini en aza indirmeye uygun tutuşabilirlik özelliklerine ve hava aracını tahliye etmek için gereken süre boyunca kabin içinde hayatta kalmayı sağlayacak koşulları muhafaza etme özelliğine sahip olacaktır;

b)Sigara içmenin yasak olduğunu gösteren levhalar asılacaktır;

c)Çöp kutuları, kutunun içinde ateş olmasını önleyecek şekilde olmalıdır; bu kutularda sigara ve

tütün gibi malzemelerin atılmasının yasak olduğunu belirten işaretler olacaktır.

26.155.Kargo bölmesi yalıtımının tutuşabilirliği

1 Ocak 1958 tarihinden sonra tip sertifikası almış büyük uçak ile operasyon gerçekleştiren işletici, C Sınıfı veya D Sınıfı kargo bölmelerinin yalıtımlarının, bölme içinde meydana gelen bir yangının hava aracı veya hava aracının içindekiler için tehlike oluşturabilecek etkilerini yeterli şekilde önleyen malzemelerden yapıldığından emin olacaktır.

26.156.Isıl veya akustik yalıtım malzemeleri

1 Ocak 1958 tarihinde veya sonrasında tip sertifikası almış büyük uçak işleticisi;

a)İlk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 18 Şubat 2021 tarihinden önce verilen uçaklar için, 18 Şubat 2021 tarihinde veya sonrasında yeni ısı yalıtım ya da akustik yalıtım malzemelerinin yerleştirildiği durumlarda, bu yeni malzemelerin uçakta alev yayılma riskini önleyen veya azaltan, alev yayılmasına karşı dirençli özelliklere sahip olmasını sağlayacak;

b)İlk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 18 Şubat 2021 tarihinde veya sonrasında verilen uçaklar için, ısı yalıtım ya da akustik yalıtım malzemelerinin uçakta alev yayılma riskini önleyen veya azaltan, alev yayılmaya karşı dirençli özelliklere sahip olmasını sağlayacak;

c)İlk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 18 Şubat 2021 tarihinde veya sonrasında verilen ve 20 veya daha fazla yolcu kapasitesine sahip uçaklar için, uçağın alt yarısına yerleştirilen ısı yalıtım malzemelerinin (malzemeleri gövdeye sabitleme araçları da dâhil) bir kaza sonrası uçağa alev girme riskini önleyen veya azaltan ve gerekli sürede uçağı tahliyeye yönelik kabin içinde hayatta kalmak için gereken koşulları sağlayan, alev geçirmeye karşı dirençli özelliklere sahip olmasını sağlayacaktır.

26.157.D Sınıfı bölmelerin dönüştürülmesi

(**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikasını 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında almış ve ticari hava taşımacılığında kullanılan büyük uçak işleticileri:

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Yolcu taşımacılığında kullanılan uçaklarda, D Sınıfı kargo veya bagaj bölmelerinin her birinin, hacimden bağımsız olarak, C Sınıfı bölmeler için geçerli sertifikasyon şartnamelerine uygun olmasını;

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Sadece kargo taşımacılığında kullanılan uçaklarda, D Sınıfı kargo bölmelerinin her birinin, hacimden bağımsız olarak, C Sınıfı veya E Sınıfı bölmeler için geçerli sertifikasyon şartnamelerine uygun olmasını,

(**Ek:** 06/08/2021 - 5385) sağlar.

26.160.Tuvalet yangın koruması

Azami operasyonel yolcu koltuğu düzeni 19'dan fazla olan büyük uçak ile operasyon gerçekleştiren işletici, aşağıdaki şartlara uyacaktır:

Tuvaletlerde aşağıdaki teçhizat bulunacaktır:

a)Duman detektörü;

b)Her bir çöp kutusunda ortaya çıkan yangını otomatik olarak söndürecek araçlar.

26.170.Yangın söndürücüler

İşletici, aşağıdaki yangın söndürücülerde, yangın söndürme aracı olarak halon kullanılmadığından emin olacaktır:

a) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) İlk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 18/02/2020 tarihinde veya sonrasında verilen büyük uçaklardaki havlu, kâğıt veya çöpler için kullanılan tuvalet çöp tenekelerindeki yerleşik yangın söndürücüler;

b) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) İlk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 18/05/2019 tarihinde veya sonrasında verilen büyük uçaklardaki taşınabilir yangın söndürücüler.

26.200.İniş takımının sesli uyarısı

İşletici, iniş takımı kazara kapalı durumdayken iniş yapılması olasılığını büyük ölçüde düşürebilmek için, hava aracının uygun iniş takımı sesli uyarı cihazı ile teçhiz edildiğinden emin olacaktır.

26.205.Pist uzunluğunu aşma tespit ve uyarı sistemleri

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Ticari hava taşımacılığında kullanılan büyük uçak işleticileri, ilk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 01/01/2025 tarihinde veya sonrasında düzenlenmiş her uçakta, pist uzunluğunu aşma tespit ve uyarı sistemi ile teçhiz edildiğinden emin olur.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bu sistem, iniş sırasında, uçağın pist sonuna kadar kalan mesafe içinde duramaması riski olduğunda, uçuş sırasında veya yerde uçuş ekibine uyarı vermek suretiyle, uzunlamasına pistten çıkma riskini azaltmaya imkan verecek şekilde tasarlanır.

26.250.Kokpit kapı çalıştırma sistemleri - inkapasite

İşletici, bir uçuş ekibi üyesinin inkapasite olması durumunda, kabin ekibi üyelerinin kokpite girmesini kolaylaştırmak amacıyla, varsa, kokpit kapı çalışma sistemleri için alternatif açma yöntemleri temin edilmesini sağlayacaktır.

26.300.Eskiyen uçak yapıları için sürekli yapısal bütünlük programı - genel gereklilikler

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Sertifikasını 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında almış olan türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tip sertifikası başvurusunun 01/01/2019 tarihinden önce yapılmış olması kaydıyla, eskiyen uçak yapıları için sürekli bir yapısal bütünlük programı hazırlar ve bu program, 26.301 ila 26.309 maddelerinde açıklanan gereklilikleri sağlar.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a)'da yer alan gereklilik, tip sertifikası 26/02/2021 tarihinden önce verilmiş olan ve aşağıdaki koşullardan herhangi birine uyan uçak modelleri için geçerli değildir:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelgenin Ek-2'sinde yer alan Tablo 1.A'da listelenmiş olması;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 26/02/2021 tarihinden sonra işletilmiyor olması;

iii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Yük veya yolcularla sivil operasyon gerçekleştirmek üzere sertifikalandırılmamış olmaması;

iv) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Hasar toleransı gereklilikleri uyarınca, 26/02/2021 tarihinden önce düzenlenmiş, tahditli bir tip sertifikasının olması ve hizmet tasarım hedefinin %75'inin üzerinde işletilmeyip öncelikli olarak onay sahiplerinin üretim faaliyetini desteklemek üzere kullanılması;

v) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tahditli tip sertifikası olması ve öncelikli olarak yangın söndürme amaçlı tasarlanmış olması.

(**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (b)(ii) ila (b)(v) maddelerinde belirtilen istisnalar, tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, 31/01/2022 tarihinden önce uçak tip ve modellerini, çeşitlerini veya seri numaralarını içeren listenin onayı için, uçağın listeye eklenme nedenlerini destekleyici bilgilerle birlikte Genel Müdürlüğe başvurmasından sonra geçerli olur.

c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) İlk tip sertifikası 26/02/2021 tarihinden önce düzenlenmiş olan ve mevcut bir modifikasyon veya tamir, işletmede olan hiçbir uçağa 26/02/2022 tarihinde ve sonrasında dahil edilmemiş ve edilmeyecek bir uçak modeli için; tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tüm modifikasyon ve tamirlerin listesi için Genel Müdürlüğe 26/02/2022 tarihine kadar başvurursa, 26.307(a)(ii) ve (a)(iii) maddeleri ile 26.308(a)(ii) maddesi geçerli olmaz.

26.301. Tip sertifikası ve tahditli tip sertifikası sahipleri için uyumluluk planı

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tip sertifika başvurusunu 01/01/2019'dan önce yapmışsa:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 26.302 ila 26.309 maddelerinde belirtilen gerekliliklere uyumluluğun planlı bir şekilde nasıl kanıtlanacağını açıklayan sürekli yapısal bütünlük uyumluluk planı hazırlar;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (i) maddesinde bahsi geçen sürekli yapısal bütünlük uyumluluk planını 31/01/2022 tarihine kadar Genel Müdürlüğün onayına sunar.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelgenin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası başvurusunda bulunan başvuru sahibi:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 26.303 ila 26.306 maddelerinde belirtilen gerekliliklere uyumluluğun planlı bir şekilde nasıl kanıtlanacağını açıklayan sürekli yapısal bütünlük uyumluluk planı hazırlar;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (i) maddesinde bahsi geçen sürekli yapısal bütünlük uyumluluk planını; 31/01/2022 tarihinden önce sertifika verilmişse 31/01/2022 tarihine kadar, 31/01/2022 tarihinden önce sertifika verilmemişse sertifika düzenlenmeden önce Genel Müdürlük onayına sunar.

26.302. Yorulma ve hasar toleransı değerlendirmesi

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında, 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg (7.500 lbs) ya da daha fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tip sertifikası başvurusunu 01/01/2019'dan önce yapmışsa, uçak yapısının yorulma ve hasar toleransı değerlendirmesini yapar ve uçağın işletim ömrü boyunca yorulma nedeniyle meydana gelebilecek felaket düzeyindeki arızaların önlenmesi için DTI hazırlar.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a) maddesinde bahsi geçen DTI'nın açıkladığı dokümanlar, Genel Müdürlük tarafından SHT-21 kapsamında daha önce onaylanmamışsa, tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, söz konusu dokümanları 26/02/2023 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

26.303. Geçerlilik sınırı

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında, 34.019 kg (75.000 lbs)

üzerinde MTOW için sertifikalandırılmış türbin motorlu bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tip sertifikası başvurusunu 01/01/2019'dan önce yapmışsa:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) LOV belirler ve LOV'yi ALS'ye dahil eder;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) LOV'nin bağlı olduğu mevcut ve yeni bakım faaliyetlerini tespit eder, ve işleticilerin bu bakım faaliyetlerini hayata geçirmesi için gerekli hizmet bilgilerini hazırlar ve Genel Müdürlük ile mutabık kalınan bağlayıcı bir takvime uygun şekilde bakım faaliyetlerinin hizmet bilgilerini Genel Müdürlüğe gönderir.

(**Ek:** 06/08/2021 - 5385) LOV'nin hazırlanması için değerlendirilecek uçak yapısal konfigürasyonlarında, tip sertifikası kapsamında 26/02/2021 tarihinden önce onaylanmış olan tüm model çeşitleri ve türevleri ve de bu uçaklarda 26/02/2021 tarihinden önce yayımlanan uçuşa elverişlilik direktifi ile gerekli görülen tüm yapısal konfigürasyon modifikasyon ve değiştirmeleri içerecektir.

(**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a)(ii) maddesine istisna olarak, türbin motorlu büyük bir uçak için tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibinin, hizmet bilgilerinin sunulması için planlanan tarihten sonra işletilmeyecek olan bir uçak modeli için geçerli bakım faaliyeti ile ilgili hizmet bilgilerini hazırlayıp Genel Müdürlüğe sunmasına gerek yoktur. Bu istisnanın yürürlüğe girmesi için, tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, en geç ilgili uçak modelinin işletmeden çekildiği tarihte Genel Müdürlüğü bilgilendirir.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, (a) maddesine göre oluşturulmuş LOV'yi ve aynı maddede anılan ALS değişikliğini bağlayıcı takvimle birlikte, (i) ila (iii) maddelerinde belirlenen son tarihlerden önce Genel Müdürlük onayına sunar:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Hasar toleransı değerlendirmesini içermeyen sertifikasyon temeli ile birlikte yorulma açısından kritik yapı için 26/08/2022;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelgenin geçerlilik tarihi itibari ile devam eden tam ölçekli yorulma testine tabi olan uçak yapısı için 26/02/2026;

iii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Diğer tüm uçak yapıları için 26/02/2025.

c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Azami kalkış ağırlığı 34.019 kg'dan (75.000 lbs) fazla olan türbin motorlu büyük bir uçak için, Bu Genelgenin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası başvurusunda bulunan başvuru sahibi şunları yapar:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) LOV belirler ve LOV'yi ALS'ye dahil eder;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) LOV'nin bağlı olduğu mevcut ve yeni bakım faaliyetlerini tespit eder, ve işleticilerin bu bakım faaliyetlerini hayata geçirmesi için gerekli hizmet bilgilerini hazırlar ve Genel Müdürlük ile mutabık kalınan bağlayıcı bir takvime uygun şekilde bakım faaliyetlerinin hizmet bilgilerini Genel Müdürlüğe gönderir.

d) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bu Genelgenin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası başvurusunda bulunan başvuru sahibi, (c) maddesi uyarınca hazırlanmış LOV'yi ve aynı paragrafta anılan ALS'yi bağlayıcı takvim ile birlikte Genel Müdürlük onayına sunar.

e) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (d) maddesinde anılan yükümlülükler için aşağıdaki son tarihler geçerlidir:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) LOV'nin hazırlanmasını desteklemek üzere yeni tam ölçekli

yorulma testi gerektiren her tür uçak yapısının test ve analizlerinin tamamlanması için başvuru sahibinin planında Genel Müdürlüğün onayladığı tarihten önce;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Diğer tüm uçak yapıları için 26/02/2025 tarihine kadar.

26.304.Korozyon önleme ve kontrol programı

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tip sertifikası başvurusunu 01/01/2019'dan önce yapmışsa, CPCP hazırlar.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a) maddesinde anılan temel CPCP, SHT-21 21.A.3B(c)(1) gerekliliğine uygun şekilde veya bir MRBR'de daha önce Genel Müdürlük tarafından onaylanmamışsa, tip sertifika veya tahditli tip sertifika sahibi, söz konusu CPCP'yi 26/02/2023 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Türbin motorlu büyük bir uçak için, bu Genelgenin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası başvurusunda bulunan başvuru sahibi, tip sertifikası yayımlanmadan önce bir CPCP hazırlar.

26.305.Sürekli yapısal bütünlük programının geçerliliği

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tip sertifikası başvurusunun 01/01/2019 tarihinden önce yapılmış olması kaydıyla, hizmet deneyimi ve mevcut operasyonları göz önünde bulundurarak, sürekli bir yapısal bütünlük programının uçağın işletim ömrü boyunca geçerli olmasını sağlayacak bir süreç hazırlar ve hayata geçirir.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, (a) maddesinde anılan sürecin açıklamasını 26/02/2023 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar. Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, Genel Müdürlük tarafından onaylandıktan sonra 6 ay içinde süreci hayata geçirir.

c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Türbin motorlu büyük bir uçak için, bu Genelgenin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası başvurusunda bulunan başvuru sahibi, hizmet deneyimi ve mevcut operasyonları göz önünde bulundurarak, sürekli bir yapısal bütünlük programının uçağın işletim ömrü boyunca geçerli olmasını sağlayacak bir süreç hazırlar ve hayata geçirir. Söz konusu sürecin açıklamasını 26/02/2023 tarihinden önce sertifika verilmişse 26/02/2023 tarihine kadar, 26/02/2023 tarihinden önce sertifika verilmemişse sertifika düzenlenmeden önce Genel Müdürlük onayına sunar ve Genel Müdürlük tarafından onaylandıktan sonra 6 ay içinde süreci hayata geçirir.

26.306.Yorulma açısından kritik temel yapı

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında, 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg (7.500 lbs) ya da daha fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, tip sertifikası başvurusunu 01/01/2019'dan önce yapmışsa, tip sertifikasına veya tahditli tip sertifikasına dahil olan tüm uçak model çeşitleri ve türevleri için FCBS belirlenir ve listeler.

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, (a) maddesinde anılan yapıların listesini 26/08/2021 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a) maddesinde anılan listenin Genel Müdürlük tarafından onaylanması üzerine, tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, bu listeyi 26.330 ve 26.370

maddelerine uyması gereken işleticilerin ve kişilerin kullanımına sunar.

d) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg (7.500 lbs) ya da daha fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılacak olan türbin motorlu büyük bir uçağa bu Genelgenin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası almak üzere başvuruda bulunan başvuru sahibi, tip sertifikasına veya tahditli tip sertifikasına dahil olan tüm uçak model çeşitleri ve türevleri için FCBS belirler ve listeler. Bu yapıların listesini 26/08/2021 tarihinden önce sertifika verilmişse 26/08/2021 tarihine kadar, 26/08/2021 tarihinden önce sertifika verilmemişse sertifika düzenlenmeden önce Genel Müdürlük onayına sunar.

e) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (d) maddesinde anılan listenin Genel Müdürlük tarafından onaylanması üzerine, bu Genelge'nin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası başvurusunda bulunan başvuru sahibi, bu listeyi 26.370 maddesine uyması gereken işleticilerin ve kişilerin kullanımına sunar.

26.307.Yorulma açısından kritik yapıdaki mevcut modifikasyonlar ile ilgili hasar toleransı verileri

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında, 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg (7.500 lbs) ya da daha fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, 26/02/2021'de mevcut olan modifikasyonlar ve FCMS için şunları yapar:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Mevcut tasarım modifikasyonlarını gözden geçirir ve 26.306 maddesine uygun olarak tanımlanan FCBS'yi etkileyen tüm modifikasyonları tespit eder;

ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a)(i) maddesine göre tanımlanan her modifikasyon için, ilişkili her tür FCMS'yi tespit eder;

iii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a)(i) maddesine göre tanımlanan her modifikasyon için, bir hasar toleransı değerlendirmesi gerçekleştirir ve ilgili hasar tolerans muayenelerini hazırlayarak belgeler;

b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, (a)(ii) maddesi uyarınca tespit edilen FCMS listesini 26/02/2022 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, (a)(iii) maddesi uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda elde edilen DTI dahil hasar toleransı verilerini 26/08/2022 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

d) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (b) maddesi uyarınca sunulan FCMS listesinin Genel Müdürlük tarafından onaylanması üzerine, tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, bu listeyi 26.330 ve 26.370 maddelerine uyması gereken işleticilerin ve kişilerin kullanımına sunar.

26.308.Yorulma açısından kritik yapıdaki mevcut tamirler ile ilgili hasar toleransı verileri

a) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında, 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg (7.500 lbs) ya da daha fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, 26/02/2021'de mevcut yayımlanmış tamirler için şunları yapar:

i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Tamir verilerini gözden geçirir ve verilerde belirtilen şekilde, 26.306(a) ve 26.307(a)(ii) maddelerine uygun olarak tespit edilen yorulma açısından kritik temel yapıyı ve yorulma açısından kritik değiştirilmiş yapıyı etkileyen her tamiri tespit eder;

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Daha önce yapılmamışsa, (a)(i) maddesi uyarınca tespit edilen her tamir için bir hasar toleransı değerlendirilmesi gerçekleştirir.

b) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, (a)(ii) maddesi uyarınca yapılan değerlendirmede elde edilen DTI dahil hasar toleransı verilerini, Genel Müdürlük tarafından SHT-21 21.A.435(b)(2) gerekliliğine uygun şekilde 26/08/2022 tarihinden önce onaylanmamışsa, 26/05/2022 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

26.309.Tamir değerlendirme kılavuzları

a) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında, 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg (7.500 lbs) ya da daha fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük bir uçağın tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, ilgili tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası 11/01/2008 tarihinden önce düzenlenmişse, aşağıdakileri içeren REG oluşturur:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26.306(a) ve 26.307(a)(ii) maddelerine uygun olarak tespit edilen yorulma açısından kritik yapıyı etkileyen mevcut tüm tamirlerin tespit edilip belgelendirilmesine olanak sağlayacak şekilde, etkilenen uçağa ilişkin ölçümlerin yapılmasına yönelik bir süreç;

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) İşleticilerin (a)(i) maddesi uyarınca tespit edilen tamirler için bir DTI elde etmelerini sağlayan bir süreç;

iii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Uçak ölçümlerinin yapılması, DTI'lerin elde edilmesi ve DTI'lerin uçak işleticisinin bakım programına dahil edilmesi için zaman çerçeveleri sağlayan bir uygulama takvimi.

b) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Tip sertifikası veya tahditli tip sertifikası sahibi, (a) maddesi uyarınca oluşturulan tamir değerlendirme kılavuzlarını 26/02/2023 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

26.330.Mevcut STC'ler, diğer mevcut önemli modifikasyonlar ve bu modifikasyonları ya da STC'leri etkileyen mevcut tamirler ile ilgili hasar toleransı verileri

a) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında, 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg (7.500 lbs) ya da daha fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış büyük bir uçağın, 26/02/2021 tarihinden önce büyük bir modifikasyon için düzenlenmiş STC'sinin sahibi veya SHT-21 kapsamında onaylanmış kabul edilen büyük bir modifikasyon sahibi; söz konusu modifikasyonlar ile bu modifikasyonlardaki tamirlerin uçak yapısı üzerindeki olumsuz etkilerini ele alarak, 26.370(a)(ii) maddesine uyması gereken işleticileri destekler ve 26.331 ila 26.334 maddelerinde belirtilen gerekliliklere uyar.

b) (Ek: 06/08/2021 - 5385) (a) maddesi, ilk sertifikası 26/02/2021 tarihinden önce verilmiş olan ve aşağıdaki koşullardan herhangi birine uyan uçak modellerinde yapılan büyük modifikasyon ve tamirler için geçerli değildir:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Bu Genelgenin Ek-2'sinde yer alan Tablo A.1'de listelenmiş olması;

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26/02/2021 tarihinden sonra işletilmiyor olması;

iii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Yük veya yolcularla sivil operasyon gerçekleştirmek üzere sertifikalandırılmış olmaması;

iv) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Hasar tolerans gereklilikleri uyarınca sertifikalandırılmış, tahditli

bir tip sertifikasının olması ve hizmet tasarımı hedefinin %75'inin üzerinde işletilmeyip öncelikli olarak tahditli tip sertifikası sahiplerinin üretim faaliyetini desteklemek üzere işletilmesi;

v) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Tahditli tip sertifikası olması ve öncelikli olarak yangın söndürme amaçlı tasarlanmış olması;

c) (Ek: 06/08/2021 - 5385) (a) maddesi, ilk sertifikası 26/02/2021 tarihinden önce verilmiş olan ve 26/08/2022 tarihinde ve sonrasında işletimde olan uçaklara dahil edilmeyen ve edilmeyecek olan büyük modifikasyon ve tamirler için geçerli değildir.

d) (Ek: 06/08/2021 - 5385) (b)(ii) ila (b)(v) ve (c) maddelerinde belirtilen istisnalar, modifikasyon onayı sahibi yorulma açısından kritik temel yapıyı etkileyen modifikasyonları içeren listenin onayı için, her modifikasyonun listeye eklenme nedenlerini destekleyici bilgilerle birlikte 26/02/2022 tarihinden önce Genel Müdürlüğe başvurmasından sonra geçerli olur.

26.331.STC sahipleri için uyumluluk planı

(Ek: 06/08/2021 - 5385) Modifikasyon onayı sahibi:

a) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26.332 ila 26.334 maddelerinde yer alan gereklilikleri ele alan bir uyumluluk planı oluşturur;

b) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Uyumluluk planını 25/08/2021 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

26.332.Yorulma açısından kritik yapıyı etkileyen modifikasyonların tespit edilmesi

a) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Modifikasyon onayı sahibi:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Modifikasyonları gözden geçirir ve yorulma açısından kritik temel yapıyı etkileyen modifikasyonları tespit eder;

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Her modifikasyon için, ilişkili her tür FCMS'yi tespit eder;

iii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Her modifikasyonu etkileyen yayımlanmış tamirleri tespit eder.

b) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 01/09/2003 tarihinde veya sonrasında verilmiş bir modifikasyon onayının sahibi, (a)(i) ve (a)(ii) maddeleri uyarınca tespit edilen modifikasyonların ve FCMS'nin listesini oluşturur ve 26/02/2022 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar ve Genel Müdürlük tarafından onaylanması üzerine, bu listeyi 26.370(b)(ii) maddesine uyması gereken işleticilerin ve kişilerin kullanımına sunar.

c) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 01/09/2003 tarihinden önce verilmiş bir modifikasyon onayının sahibi:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) (a)(i) maddesine göre tespit edilen modifikasyonların listesini oluşturarak 26/02/2022 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar;

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Bir modifikasyon için 26.370(a)(ii) maddesine uyması gereken bir işleticinin talebi üzerine, modifikasyonla ilgili her tür FCMS'yi tespit edip listeler ve bu verileri, işleticinin talebinden itibaren 12 ay içinde Genel Müdürlük onayına sunar;

iii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) (c)(i) ve (c)(ii) maddelerine göre sunulan verilerin onaylanması üzerine, bu verileri 26.370(b)(ii) maddesine uyması gereken işleticilerin ve kişilerin kullanımına sunar.

26.333.1 Eylül 2003 tarihinde veya sonrasında onaylanan STCler ve STC tamirleri ile ilgili hasar toleransı verileri

a) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 01/09/2003 tarihinde veya sonrasında verilmiş bir modifikasyon onayının sahibi:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26.332(a)(i) ve 26.332 (a)(iii) maddeleri uyarınca tespit edilen modifikasyonlar ve yayınlanmış tamirler için bir hasar toleransı değerlendirmesi gerçekleştirir;

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Halihazırda yapılmamışsa, ilgili hasar toleransı muayenesini hazırlayıp belgeler.

b) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Modifikasyon onayı sahibi, (a)(i) maddesi uyarınca yapılan hasar toleransı değerlendirmesinde elde edilen hasar toleransı verilerini, Genel Müdürlük tarafından SHT-21 21.B.111 gerekliliğine uygun şekilde daha önce onaylanmamışsa, 26/02/2023 tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar.

c) (Ek: 06/08/2021 - 5385) (b) maddesine istisna olarak, sertifikasyon dayanağında hasar toleransı değerlendirme gerekliliği bulunmayan modifikasyonlar için, (a) maddesinde tanımlanan modifikasyon onayı sahibi, (a) maddesi uyarınca yapılan hasar toleransı değerlendirmesinde elde edilen hasar toleransı verilerini aşağıda verilenler içinden daha sonra gerçekleşenin tarihine kadar Genel Müdürlük onayına sunar:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Bu modifikasyonun dahil edildiği bir uçağın SHT-OPS Ek-4 (Bölüm CAT)'e göre işletilmesinden önce veya

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26/02/2023 tarihine kadar.

26.334.1 Eylül 2003 tarihinden önce onaylanan STCler ve diğer modifikasyonlar ile bu modifikasyonlar üzerindeki tamirler ile ilgili hasar toleransı verileri

a) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26.370(a)(ii) maddesine uyması gereken bir işleticinin talebi üzerine, 01/09/2003 tarihinden önce verilmiş bir modifikasyon onayının sahibi:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26.332(a)(i) ve 26.332(a)(iii) maddeleri uyarınca tespit edilen modifikasyonlar ve yayınlanmış tamirler için bir hasar toleransı değerlendirmesi gerçekleştirir;

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Halihazırda yapılmamışsa, ilgili hasar toleransı muayenesini hazırlar ve kayıt altına alır;

b) (Ek: 06/08/2021 - 5385) Modifikasyon onayı sahibi, (a)(i) maddesi uyarınca yapılan değerlendirmede elde edilen hasar toleransı verilerini, aşağıdaki süreler içerisinde Genel Müdürlük onayına sunar:

i) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26/02/2023 tarihinden önce alınan talepler için, talebin alınmasından itibaren 24 ay içinde; veya

ii) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 26/02/2023 tarihinde veya sonrasında alınan talepler için, 26/02/2025 tarihinden önce veya talebin alınmasından itibaren 12 ay içinde (hangisi daha sonra olursa).

26.370.Sürekli uçuşa elverişlilik görevleri ve hava aracı bakım programı

a) (Ek: 06/08/2021 - 5385) 01/01/1958 tarihinde veya sonrasında sertifikalandırılmış türbin motorlu büyük uçakların işleticileri veya sahipleri, SHT-M M.A.302 gerekliliğinde açıklanan hava

aracı bakım programını hazırlayarak eskiyen uçak yapılarının sürekli uçuşa elverişliliğini sağlar ve söz konusu bakım programı şunları içerir:

- i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg'dan (7.500 lbs) fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış uçaklarda, hasar toleransına dayalı onaylanmış bir muayene programı;
 - ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) SHT-OPS Ek-4 (Bölüm CAT) uyarınca işletilen ve 30 ya da daha fazla yolcu taşımak veya 3.402 kg'dan (7.500 lbs) fazla yük kapasitesi için sertifikalandırılmış uçaklarda tamirlerin ve modifikasyonların yorulma açısından kritik yapı ve (a)(i) maddesinde belirtilen muayeneler üzerinde yaratabilecekleri olumsuz etkileri ele alma yöntemi;
 - iii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) MTOW, 34.019 kg'dan (75.000 lbs) daha fazla olan sertifikalı uçaklar için onaylı bir LOV;
 - iv) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Bir CPCP;
- b) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) (a) maddesinde anılan yükümlülük için aşağıdaki son tarihler geçerlidir:
- i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Hava aracı bakım programı, 26/02/2024 tarihinden önce uçak işletiliyorsa 26/02/2024 tarihine kadar, 26/02/2024 tarihinden önce uçak işletilmiyorsa uçak işletilmeden önce (a)(i), (a)(ii) ve (a)(iv) maddelerinde yer alan gereklilikleri ele alacak şekilde revize edilir;
 - ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Hava aracı bakım programı, hangisi daha sonra ise 26/08/2021 tarihinden önce veya LOV'nin yayımlanma tarihinden 6 ay sonra veya uçağın işletilmesinden önce, (a)(iii) maddesinde yer alan gereklilikleri ele alacak şekilde revize edilir;
- c) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) İlk defa 26/02/2021 tarihinden önce sertifikalandırılmış ve
- i) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 26/02/2024 tarihinden sonra artık faaliyet göstermeyen uçak modelleri için (a)(i), (a)(ii) ve (a)(iv) maddeleri geçerli değildir;
 - ii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 26/08/2021 tarihinden sonra artık faaliyet göstermeyen uçak modelleri için (a)(iii) maddesi geçerli değildir;
 - iii) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) Hasar toleransı gereklilikleri uyarınca 26/02/2021 tarihinden önce düzenlenmiş, tahditli bir tip sertifikası olan ve hizmet tasarım hedefinin %75'inin üzerinde işletilmeyip öncelikli olarak onay sahiplerinin üretim faaliyetini desteklemek üzere kullanılan uçak modelleri için (a)(i), (a)(ii) ve (a)(iv) maddeleri geçerli değildir;
- d) (**Ek:** 06/08/2021 - 5385) 26/02/2021 tarihinden önce düzenlenmiş tahditli tip sertifikasına sahip olan ve temel amacı yangınla mücadele olan bir uçak modeli için, (a)(i) ve (a)(ii) maddeleri geçerli değildir.

Alt Bölüm C - Büyük Helikopterler

26.400. Yangın söndürücüler

İşletici, aşağıdaki yangın söndürücülerde, yangın söndürme aracı olarak halon kullanılmadığından emin olacaktır:

a) İlk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 18 Şubat 2020 tarihinde veya sonrasında verilen büyük helikopterlerdeki havlu, kâğıt veya çöpler için kullanılan tuvalet çöp tenekelerindeki yerleşik

yangın söndürücüler;

b) (**Değişik:** 06/08/2021 - 5385) İlk münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 18/05/2019 tarihinde veya sonrasında verilen büyük helikopterlerdeki taşınabilir yangın söndürücüler.

EK--2**Bu Genelgenin Ek-1'inde yer alan belirli hükümlerine tabi olmayan uçak modellerinin listesi
(TABLO 1.A)**

(Ek: 06/08/2021 - 5385)

Tip Sertifikası Sahibi	Tip	Modeller	Üretici seri numarası	Geçerli Olmayan Hükümler
The Boeing Company	707	Tümü		26.301 ila 26.334
The Boeing Company	720	Tümü		26.301 ila 26.334
The Boeing Company	DC-10	DC-10-10, DC-10-30, DC-10-30F	Tümü	26.301 ila 26.334
The Boeing Company	DC-8	Tümü		26.301 ila 26.334
The Boeing Company	DC-9	DC-9-11, DC-9-12, DC-9-13, DC-9-14, DC-9-15, DC-9-15F, DC-9-21, DC-9-31, DC-9-32, DC-9-32 (VC-9C), DC-9-32F, DC-9-32F (C-9A, C-9B), DC-9-33F, DC-9-34, DC-9-34F, DC-9-41, DC-9-51	Tümü	26.301 ila 26.334
The Boeing Company	MD-90	MD-90-30	Tümü	26.301 ila 26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F27	Mark 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700	Tümü	26.301 ila 26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F28	Mark 1000, 1000C, 2000, 3000, 3000C, 3000R, 3000RC, 4000	Tümü	26.301 ila 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-159	G-159 (Gulfstream I)	Tümü	26.301 ila 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-II_III_IV_V	G-1159A (GIII), G-1159B (GIIB), G-1159 (GII)	Tümü	26.301 ila 26.334
KELOWNA FLIGHTCRAFT LTD.	CONVAIR 340/440	440	Tümü	26.301 ila 26.334
LEARJET INC.	Learjet 24/25/31/36/35/55/60	24, 24 A, 24B, 24B-A, 24D, 24D-A, 24F, 24F-A, 25, 25B, 25C, 25D, 25F	Tümü	26.301 ila 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	1329	Tümü		26.301 ila 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	188	Tümü		26.301 ila 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	382	382, 382B, 382E, 382F, 382G	Tümü	26.301 ila 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	L-1011	Tümü		26.301 ila 26.334

PT. DIRGANTARA INDONESIA	CN-235	Tümü		26.301 ila 26.334
SABRELINER CORPORATION	NA-265	NA-265-65	Tümü	26.301 ila 26.334
V I K I N G A I R LIMITED	SD3	SD3-30 Sherpa SD3 Sherpa	Tümü	26.301 ila 26.334
V I K I N G A I R LIMITED	DHC-7	Tümü		26.301 ila 26.334
V I K I N G A I R LIMITED	CL-215	CL-215-6B11	Tümü	26.301 ila 26.334
TUPOLEV PUBLIC STOCK COMPANY	TU-204	204-120CE	Tümü	26.301 ila 26.334
AIRBUS	A320 Serisi	A 3 2 0 - 2 5 1 N , A 3 2 0 - 2 7 1 N	10033, 10242, 10281, 10360	26.60
AIRBUS	A321 Serisi	A 3 2 1 - 2 7 1 N X , A 3 2 1 - 2 5 1 N X	10071, 10257, 10371, 10391, 10222, 10259, 10367, 10375, 10382, 10346	26.60
AIRBUS	A330 Serisi	A330-243, A330-941	1844, 1861, 1956, 1978, 1982, 1984, 1987, 1989, 1998, 2007, 2008, 2011, 2012	26.60
ATR-GIE Avions de Transport Regional	ATR 72 Serisi	ATR72-212A	1565, 1598, 1620, 1629, 1632, 1637, 1640, 1642, 1649, 1657, 1660, 1661	26.60
The Boeing Company	737 Serisi	737-8, 737-9	43299, 43304, 43305, 43310, 43321, 43322, 43332, 43334, 43344, 43348, 43391, 43579, 43797, 43798 43799, 43917, 43918, 43919, 43921, 43925, 43927, 43928, 43957, 43973, 43974, 43975, 43976, 44867, 44868, 44873, 60009, 60010, 60040, 60042, 60056, 60057, 60058, 60059, 60060, 60061,	26.60

		60063, 60064, 60065, 60066, 60068, 60194, 60195, 60389, 60434, 60444, 60455, 61857, 61859, 61862, 61864, 62451, 62452, 62453, 62454, 62533, 63358, 63359, 63360, 64610, 64611, 64612, 62613, 64614, 65899, 66147, 66148, 66150	
--	--	---	--

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

E-ONAYLI
Prof.Dr. Kemal YÜKSEK
Genel Müdür V.

